Komissiya seçir, n?tic? m?kt?bd? b?lli olacaq

Avqust ay?n?n 21-d?n etibar?n mü?lliml?rin i?? q?bulu üzr? müsabiq?nin müsahib? m?rh?l?si ba?lay?b. 5225 n?f?rin burax?ld??? h?min m?rh?l?d? bu gün?d?k art?q 3000-d?n çox namiz?d müsahib?d?n keçib.

Avqustun 26-da ba?a çatacaq h?min m?rh?l?d? mü?lliml?rin psixoloji durumu, praktik, metodik bilikl?ri yoxlan?l?r.

Müsahib? m?rh?l?si d? test imtahanlar?n?n keçirildiyi m?kanda - Az?rbaycan Texniki Universitetinin idman zal?nda t??kil edilib. Universitet? yax?nla?d?qca q?l?b?liyin d? artd???n?n ?ahidi olursan. Qap?n?n qar??s? is? keçilm?zdir. Buraya topla?an namiz?dl?r iç?ri girm?y? can at?r. Ancaq qap?da dayanan mühafiz? polisi h?r ????yan? iç?ri buraxm?r.

?ç?rid? d? s?ras?n? gözl?y?nl?r var. ?ki s?ra düzül?n namiz?dl?r qeydiyyat bölm?sind? müvafiq prosedurdan keçir. Burada onlar?n diplomlar?n?n uy?unlu?u yoxlan?l?r. Müsahib? m?rh?l?sinin ba?lad??? bu müdd?t ?rzind? art?q 11 saxta diplom a?karlan?b.

3 n?f?rd?n ibar?t 20 komissiya

Müsahib? iki zalda keçirilir. Bu il 20 komissiya t??kil edilib v? h?r komissiya gün ?rzind? 35-40 namiz?di q?bul edir. Komissiyalar?n h?r birinin t?rkibi 3 n?f?rd?n - f?nn mü?llimi, m?kt?b direktoru v? T?hsil Nazirliyinin ?m?kda??ndan ibar?tdir.

Namiz?dl?r müsahib? m?rh?l?sin? haz?rl?ql? g?lm?lidir. Müsahib?nin ??rtl?rin? uy?un olaraq h?r namiz?d icmal haz?rlamal?, müsahib?y? m?hz h?min icmalla g?lm?li, ?vv?lc?d?n onlara t?qdim olunan ixtisaslar?na uy?un mövzular ?traf?nda suallara da cavab verm?lidirl?r. ?ks halda, test imtahan?n?n n?tic?sind?n as?l? olmayaraq, çox radikal q?rarlarla üzl??? bil?rl?r. M?s?l?n, komissiyalar?n q?rar? il? 54-55 balla müsahib? m?rh?l?sind? dayananlar olub.

Müsahib? prosesi kompüterl?rin yan?nda qura?d?r?lan kameralar vasit?sil? qeyd? al?n?r. H?r namiz?d bar?d? komissiya üzvl?rinin h?r biri öz mövqeyini "uy?undur" v? ya "uy?un deyil" xanas?n? seç?r?k bildirir.

Sar? kameralar i? ba??nda

Kamera demi?k?n, zallardan birinin kameras? diqq?timizi ç?kir. Ax? bu sar?d?r! Xat?rlay?rs?n?zsa, mü?lliml?rin i?? q?bulunun test m?rh?l?sind? sosial ??b?k?l?rd? geni? müzakir?y? s?b?b olan sar? kartl? masalar diqq?ti c?lb etmi?di. ?mtahanda n?zar?tçi funksiyas?n? h?yata keçir?n könüllül?rin m?suliyy?t da??d??? ?razi bölgüsünü mü?yy?nl??dir?n h?min kartlar yap??d?r?lan masalar? mü?llimliy? namiz?dl?r xüsusil??dirmi?di. Bir çoxlar? h?min masalar?n tap??r?lm?? namiz?dl?r üçün n?z?rd? tutuldu?unu, h?min masalara cavab? haz?r suallar t?qdim olundu?unu dü?ünürdü. Müsahib? m?rh?l?sind? is? sar? kameralar diqq?t ç?kir. M?lum olur ki, t??kilatç?lar zallarda kameralar? f?rql?ndiribl?r. Birind? sar?, dig?r zalda is? ç?hray? ba?l?ql? kameralar namiz?din müsahib?sini qeyd? al?r. Bir sözl?, bu d?f? masalar deyil, otaqlar f?rql?nir. Maraql?d?r, "Zal?n birin? xüsusi insanlar burax?l?r", - dey? dü?ün?n olmay?b ki?

T?hsil Nazirliyinin sektor müdiri Rasim M?mm?dov bildirib ki, namiz?dl?rin bel? dü?ünm?m?si üçün bütün t?dbirl?r görülüb: "?n x?rda ayr?nt?s?na q?d?r h?r ?eyi n?z?r? alm???q. Komissiyalar?n yeri h?r gün d?yi?dirilir. Bu gün 10-cu masada oturan komissiya s?h?risi gün ba?qa masaya keçir. Komissiya üzvl?ri oturana q?d?r hans? masada olaca??n? bilmir. Ona gör? d? kiminl?s? raz?la?malar?, sövd?l??m?l?ri mümkün deyil. Müsahib? boyu ç?kili? aparan kameralar is? namiz?d n?tic? il? raz?la?mad??? t?qdird? ortaya qoyulacaq ?sas sübutdur".

Uy?undur, yoxsa uy?un deyil?

Komissiya üzvl?ri h?r namiz?dl? ba?l? q?rar?n? ver?rk?n bir çox m?qam? n?z?r? al?r. B?z?n bir namiz?dl? ba?l? fikirl?ri üst-üst? dü?ür, b?z?n is? h?r biri f?rqli dü?ünür. Bel? olanda müzakir? edirl?r. B?z?n komissiya üzvl?rinin müzakir?si tamamlanmadan növb?ti namiz?d g?lir. M?cbur?n onu bir az gözl?dirl?r. Masa ba??nda ayaq üst? gözl?y?n namiz?d diqq?timizi ç?kdiyind?n maraqlan?r?q. N?y? q?rar ver? bilmirl?r? Komissiyan?n mü?llimliy? layiq hesab etm?diyi h?min ??xs v? ya ??xsl?r kiml?rdir? ?sas?n passiv, h?v?ssiz görün?nl?r, sad? suallara cavab ver? bilm?y?nl?r, dünyagörü?ü z?if olanlar mü?llimliy? uy?un görülmür.

Komissiya üzvl?rind?n biri, T?hsil Nazirliyinin sektor müdiri Rasim M?mm?dovun sözl?rin? gör?, b?zil?rinin n?z?ri biliyi il? praktik bacar??? uy?un g?lmir: “Ola bil?r ki, ?ablon suallara cavablar? ?zb?rl?yib g?lir, müsahib?d? fikrini ifad? ed? bilmir. ?n d?h??tlisi is? odur ki, Az?rbaycan?n müst?qillik tarixin? qar?? bigan? namiz?dl?r? rast g?ldik. M?s?l?n, 20 Yanvar faci?sind?n x?b?rsizdirl?r. 6-7 namiz?d hesab edirdi ki, bu hadis?l?ri erm?nil?r i??al m?qs?di il? tör?dib”.

R.M?mm?dovun sözl?rin? gör?, bir neç? gün ?rzind? bayra??n r?ngl?rinin m?nas?n? bilm?y?n, i??al alt?nda olan ?razil?rin say?ndan bix?b?r olan kifay?t q?d?r namiz?d qeyd? al?n?b.

Komissiyalardan birinin üzvü, T?hsil Nazirliyinin Ümumt?hsil sektorunun müdiri Firudun H?mz?yevin d? namiz?dl?rl? ba?l? mövqeyi birm?nal? deyil: “Ümumi s?viyy?d?n hiss olunur ki, haz?rl?ql?d?rlar. Proqram materiallar?, ixtisasla ba?l? v? metodiki keyfiyy?ti mü?yy?nl??dir?n suallara cavablar?ndan öz üz?rind? i?l?dikl?ri görünür. Ancaq ?zb?rçiliy? yol verdikl?ri, yadda? biliyin? ?sasland?qlar? özünü büruz? verir. Aralar?nda 10-15 il, h?tta m?zun olandan mü?llim i?l?m?y?nl?r çoxdur v? bu, müsahib? m?rh?l?sind? ayd?n n?z?r? çarp?rd?. Dü?ünür?m ki, el?l?ri üçün m?kt?bd? ?agirdl?rl? ünsiyy?t qurmaq o q?d?r asan olmayacaq”.

F.H?mz?yevin fikrinc?, namiz?din ?vv?ll?r ?ld? etdiyi bir neç? illik t?crüb? müsahib? zaman? d?rhal özünü göst?rir. Namiz?dl?r n? q?d?r haz?rla?salar da, praktik biliyin azl???, h?tta olmamas? müsahib? m?rh?l?sind? n?z?r? çarp?r: “Kürd?mir rayonundan olan bir namiz?d bir müdd?t ?vv?l d?rs deyib. Uzun fasil?y? baxmayaraq, onun h?min kiçik t?crüb?si f?rq yarad?r. Tutaq ki, 2005-ci ild? m?zun olub ancaq heç vaxt mü?llim i?l?m?y?n namiz?din yana?mas?ndan tamamil? f?rql?nir. Ümid edirik ki, bu m?rh?l?d?n keç?nl?r ortaya ç?xacaq ç?tinlikl?rin öhd?sind?n g?l?c?kl?r”.

Mü?llimliyin ??h?ri, k?ndi olmaz

Namiz?dl?rl? ba?l? bu q?d?r t?nqidd?n sonra onlar?n komissiya üzvl?ri bar?d? n? dü?ündükl?ri maraq do?urur. Ancaq namiz?dl?r komissiya üzvl?rini haql? say?r. M?s?l?n, Teyfur B??irov hesab edir ki, h?r k?si mü?llim götürm?k olmaz: “Müsahib? zaman? m?ni h?rt?r?fli sual ya????na tutdular. H?tta ça?d?r?c? suallarla s?nad?lar. Hesab edir?m ki, m?hz bel? d? olmal?d?r. Ax?, h?r önün? g?l?ni mü?llim götürm?k olmaz. Komissiya üzvl?rinin suallar?n? cavabland?rd?m. Dü?ünür?m ki, n?tic? pis olmayacaq”.

Teyfur Az?rbaycan Mü?lliml?r ?nstitutunun Quba filial?n? 2015-ci ild? bitirib. H?rbi xidm?t? gedib. Qay?td?qdan sonra haz?rla?araq mü?lliml?rin i?? q?bulu imtahanlar?na qat?l?b. Test m?rh?l?sind? 51 bal toplayaraq Xaçmaz?n Bostanç? k?nd m?kt?bind? i?l?m?k ist?yini bildirib: “Mü?llimlik h?r yerd? eynidir. Mü?llimliyin ??h?ri, k?ndi olmaz. Ola bil?r ??h?r m?kt?bl?rind? u?aqlar?n intellektual s?viyy?si daha yüks?k olur. M?s?l?n, Quba ??h?rind?ki t?bi?t f?nl?ri t?mayüllü m?kt?b-liseyd? t?crüb? keçdim v? orada mü?ahid? etdim ki, h?min t?hsil oca??nda u?aqlar daha intellektuald?r. Bunu n?z?r? almasaq, mü?llimlik h?r yerd? eynidir. Öt?n il ya?ad???m k?ndd? müv?qq?ti müqavil? il? i?l?dim. ?ndi qon?u k?nd m?kt?bind? olan vakansiyan? tutmaq niyy?tind?y?m”.

K?nd? mü?llim kimi qay?tmaq ?n böyük arzumdur

Məhəmməd Kərimli isə 45 balla Xanaqar kəndini seçib. O da Azərbaycan Müəllimlər İnstitutunun Quba filialını bitirib. Ancaq dostu və tələbə yoldaşı Teyfurdan fərqli olaraq bu onun ilk təcrübəsi olacaq: “Müəllim olmaq üçün ayrıca hazırlaşdım. İnstitut biliyim hərbi xidmət dövründə köhnəlmişdi. Müəllimliyə hazırlaşarkən gördüm ki, çox az bilirəmmiş. Amma artıq özümü müəllimliyə hazır hesab edirəm. Ailəm də çox həvəslidir. Müsahibədə də əlimdən gələni etdim. Kənd də müəllim kimi qayıtmaq arzusundayam”.

Özüm də etiraf etdim ki...

Xədicə Əliyeva ikinci ildir ki, imtahan verib. Gəncə Dövlət Universitetinin məzunudur. Müəllimlərin işə qəbulu üzrə test imtahanında 45 bal toplayaraq müsahibə mərhələsinə qatılıb. Daşkəsənin Dəstəfur kəndində işləmək istəyini bildirib: “Çox həyəcanlıyam. İxtisasımla bağlı, kurikuluma aid suallar verdilər. Bacardığım qədər cavablandırdım. Daha çox ixtisasıma aid suallara cavab verdim. Kurikuluma aid suallara isə zəif cavab verdim. Özüm də etiraf etdim ki, metodiki biliyim zəifdir”.

Örtülü geyim, müsahibəni pozar, ya pozmaz?

Müsahibə mərhələsində daha bir məqam diqqətimizi çəkir. Dini qaydalara uyğun geyinən namizədlərin sayı çox görünür. Budur, masalardan birində namizəd hicablıdır. Müsahibə bitən kimi, komissiyaya yaxınlaşırıq və dini qaydanın tələbilə geyinmiş namizədin məktəb qayda-qanunlarına nə dərəcədə uyğun olduğunu soruşuruq. Komissiya üzvü Zöhrab Kəlbəliyev məsələyə belə yanaşır: “Burda yalnız namizədlərin proqrama nə dərəcədə uyğun olduğunu müəyyənləşdiririk. Məktəb proqramından kənara çıxan suallar verilmir. Müəllim pedaqoji fəaliyyətə nə dərəcədə hazırdır, dərsi necə quracaq, metodları necə müəyyənləşdirməyi düşünür, ayrı-ayrı sahələr üzrə ümumi fikri necədi, özününamlı dərmı kimi məsələlərə aydınlıq gətiririk. Əlbəttə, müəllim geyimi ilə nümunə olmalıdır. Ancaq bu məsələ məktəb mühitində həllini tapmalıdır. Təbii ki, yaxşı olardı ki, müsahibəyə də müəllimdən tələb olunan geyimdə gəlsinlər. Ancaq sərbəst geyimə də irad tutmuruq. Çünki müsahibənin proqramına müəllimin geyimi ilə əlaqədar tələblər salınmayıb. Müsahibədən keçməməsinin səbəbi məhz cavablar olacaq, geyimi yox”.

Sözügedən namizəd komissiya üzvlərini qane etməsə də, aralarında kifayət qədər fəal, dünyagörüşlü namizədlər də var. Komissiya üzvü Rasim Məmmədov da hesab edir ki, dini geyimə icazə verilib-verilməməsi məktəbdə həll olunur: “Biz geyimdən çox dünyagörüşünə önəm veririk. Dini qaydada geyinən namizədlərlə bağlı qərar verərkən özünün dini etiqadının müəllimliyinə nə qədər təsir edəcəyini müəyyənləşdirməyə çalışırıq. Məsələn, birindən soruşduq ki, “şagirdiniz insanın necə yarandığını soruşsa, nə cavab verəcəksiniz?”. Cavabı hamımızı təəccübləndirdi: “Deyərəm, leyləklə gətirib”. Başqa biri isə “Gedin valideyninizdən soruşun, deyərəm”, - cavabını verdi”.

Müsahibədən çıxan dini geyim qaydalarına uyğun namizəd fəal görünür. Ətrafındakılara danışır ki, komissiya ondan icmalını soruşub. O isə cavab verib ki, “yazmadım. Lazım bilmədim”.

Özündənrazı namizəd Rəsimə Əliquliyevadır. Test imtahanında 53 bal toplayıb: “Ağdam rayon 28 nömrəli məktəbdə işləmək istəyirəm. Rayon işğal olunduğundan məktəb Bakıda yerləşir. Verilən bütün sualları cavablandırdım. İcmal yazmamışdım. Hər halda bu səbəbdən hazırlıqsız olduğumu düşündülər. Sualı suala caladılar. Ancaq həm ixtisasıma, həm də kurikuluma aid bütün sualları cavablandırdım. Elə düşünürəm ki, məndən məmnun qaldılar”.

“Ümidim 70-80 faizdir”

Daha bir namizəd müsahibədən özündən əmin çıxdı. Komissiyanın da ondan razı qaldığı qənaətindədir. Səyad Muxtarlı əvvəlcə adı ilə bağlı izahat verir: “Səyyad - Səyyad əlizadədir, kişidir. Mən Səyadam”.

Bu qısa tanışlıqdan sonra keçirik komissiya üzvləri ilə necə dil tapmasına: “5 ildir məzunam. Müəllimlərin işə

q?bul imtahan?nda testd?n 45 bal toplam??am. Masall?n?n M?mm?dxanl? k?ndind? co?rafiyan? t?dris etm?k ist?yir?m. Müsahib? m?rh?l?sini d? u?urla ba?a vurdu?umu dü?ünür?m. Ümidim 70-80 faiz t??kil edir. ?xtisas?ma v? kurikuluma aid h?r?sind?n bir suala cavab ver? bilm?dim. Qalan bütün suallar? cavabland?rd?m v? dü?ünür?m ki, h?min yeri tutacam".

Könüllülükd?n mü?llimliy?

Komissiya üzvl?ri bar?d? namiz?dl?r n? q?d?r anlay??l? dan??salar da, onlar?n aras?ndak? f?rqi üz? ç?xar?blar. Bunu könüllü Etibar Mahmudovun sözl?ri d? t?sdiq edir. Zal?n giri?ind? namiz?dl?rin müsahib? m?rh?l?sin? burax?lmas?n? t??kil ed?n E.Mahmudov b?zi fikirl?ri, müzakir?l?ri d? e?idir. Bir neç? d?qiq? ?rzind? mü?llimliy? namiz?dl?r? qulaq yolda?? olan könüllü onlar?n h?r sirrin? d? vaqif olur. Komissiya üzvl?ri haqq?nda n? dü?ündükl?rini d? bilir, özl?rini nec? apard?qlar?n? da görür. Bel?c? bir çoxunun mü?llimliy? layiq olub-olmad???na da q?rar verir: "Ad?t?n, h?r müsahib?d?n ç?xan namiz?dd?n sonra 1 d?qiq?y? yax?n gözl?yib sonra növb?ti namiz?di burax?ram. B?z?n komissiya üzvl?ri özü i?ar? edib növb?ti namiz?di ça??r?rlar. Çal???ram el? edim ki, burada s?xl?q yaranmas?n. H?tta çox h?y?canlanan i?tirakç?lara köm?k etm?y? d? çal???ram. Onlara deyir?m ki, h?y?can sizin dü?m?ninizdir. Ona gör? d? h?y?canlanmay?n. B?z?n namiz?dl?rin masalar? seçdiyini mü?ahid? edir?m. M?s?l?n, bu gün namiz?dl?rd?n 20-ci masaya getm?y? çal??anlar oldu. ?ddia edirdil?r ki, orada oturan m?rh?m?tlidir. Ba?qa birisi is? 10-cu masaya getm?k ist?mirdi. Orada oturan qad?n?n zal?m oldu?unu deyirdil?r. Bel? hallara yol vermir?m. Hans? masa bo?ald?sa, namiz?di gönd?rir?m. Düzü, el? namiz?dl?r olur ki, buradak? davran???na bax?b mü?llimliyi ona yara?d?rm?ram. Mü?llim n?v?siy?m. Neç? ill?r babam?n, mü?llim olan yax?nlar?m?n davran???n? mü?ahid? etmi??m. Bu imtahanlarda könüllü kimi i?tirak etdiyim günl?rd? mü?llimlikl? ba?l? x?yallar?m böyüdü. D?miryol liseyind? t?hsil al?ram. Ancaq dü?ünür?m ki, ixtisas?m üzr? yax?? kadr olub onu ba?qalar?na da öyr?dim".

Bu seçimin n?tic?si m?kt?bd? b?lli olacaq

Bu h?ft? müsahib? m?rh?l?si d? yekunla??r. Müsahib?nin n?tic?l?ri növb?ti h?ft?nin ?vv?li h?r bir mü?llimin ??xsi s?hif?sind? yerl??diril?c?k. G?l?n h?ft? kim mü?llim ola bildi, kim yox, h?r k?s bil?c?k. B?zil?ri özünü mü?llimliy? layiq görs? d?, buna nail ola bilm?m?sinin günah?n? ba?qalar?nda axtaracaq. Ba?qa birisi is? sad?c?, daha yüks?k n?tic? ?ld? etm?k üçün q?tiyy?tl? çal??acaq.

Müsahib? komissiyas?n?n iti n?z?rl?rind?n üzüa?, aln?aç?q ç?xanlar is? t?yin olunduqlar? yerl?rd? i?? ba?layacaqlar. Komissiya üzvü Firudun H?mz?yevin fikrinc?, "kim nec? mü?llim olacaq?" sual?n?n cavab? da m?hz onda üz? ç?xacaq: "Namiz?dl?rin mü?llimlik üçün bütün t?l?bl?r? cavab verib-verm?dikl?ri m?hz m?kt?bl?rd? b?lli olacaq. 5-10 d?qiq? söhb?tl? bunu indi mü?yy?n etm?k olmaz. Onu sinifd? yoxlamaq laz?md?r ki, gör?k u?aqlar? ?l? ala bilirmi, öyr?d? bilirmi, öyr?tm?k üçün özü müvafiq bazaya malikdirmi? ?n yüks?k savad v? dünyagörü?? sahib el? namiz?dl?r olur ki, sinifd? u?aqlar? ?l? ala bilmir, heç n? öyr?tmir. Bir sözl?, bu seçiml?rin n?tic?si nec? olacaq, m?kt?bl?rd? b?lli olacaq".

"Az?rbaycan mü?llimi" q?zeti